

Sygn. akt *I ACa 1540/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bogdan Wysocki /spr./

Sędziowie: SA Jerzy Geisler

SA Mariola Głowacka

Protokolant: st. sekr. sądowy Ewa Gadomska

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2018 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **L. O.**

przeciwko **Skarbowi Państwa- D. (...) w P.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 28 sierpnia 2017 r. sygn. akt XII C 1270/16

1. oddała apelację;

2. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Jerzy Geisler Bogdan Wysocki Mariola Głowacka

Sygn. akt I ACa 1540/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 lipca 2016 r. **powód L. O.** wniósł o zasądzenie od **pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez D. (...) w P.** na swoją rzecz tytułem zadośćuczynienia kwoty 100.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 4 lipca 2016 r. funkcjonariusze służby więziennej z A. (...) w P. pięciokrotnie rozebrali go do naga celem przeszukania jego ubrania i ciała, pomimo tego, że nie było ku temu żadnego powodu, zwłaszcza że przebywa on w monitorowanej celi. Zdaniem powoda, czynności te miały na celu jedynie upokorzenie i poniżenie jego osoby. Wskazał również, że od 2009 roku kilka lub kilkanaście razy dziennie są wobec niego przeprowadzane wyżej opisane kontrole. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą XII C 1270/16.

Pozwem z dnia 9 sierpnia 2016 r. **powód L. O.** wniósł o zasądzenie od **pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez D. (...) w P.** na swoją rzecz tytułem zadośćuczynienia kwoty 100.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 29 czerwca 2016 r. w A. (...)w P. został umieszczony w brudnej celi (A-5 cela nr 7), gdzie przez szyby z trudem przechodziło światło dzienne, między oknem, a kratą oraz między kratą wewnętrzną, a kaloryferem było kilka centymetrów brudu i kurzu, natomiast materace były przegniłe i spleśniałe. Dalej, powód wyjaśnił, że w dniu 30 czerwca 2016 r. złożył skargę, która została uznana za bezzasadną. Powód oświadczył, że dochodzi zadośćuczynienia za cierpienia psychiczne wywołane umieszczeniem go w urągających ludzkiej godności warunkach. Żądanie dotyczy okresu od 29 czerwca 2016 r. do 26 września 2016 r. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą XII C 1466/16.

Zarządzeniem z dnia 17 listopada 2016 r. Przewodnicząca połączyła obie sprawy do wspólnego prowadzenia.

W odpowiedzi na pozew z dnia 13 grudnia 2016 r. pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez D. (...) w P. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 5 stycznia 2017 r. powód rozszerzył powództwo dotyczące kontroli osobistych w ten sposób, że domagał się zadośćuczynienia w związku z zachowaniami funkcjonariuszy służby więziennej w okresie od 8 marca 2011 r. do dnia 5 stycznia 2017 r.

W piśmie procesowym z dnia 28 lutego 2017 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa również w zakresie rozszerzonego powództwa oraz podniósł, że żądanie za okres od dnia 8 marca 2011 r. do dnia 4 stycznia 2014 r. uległo przedawnieniu. Nadto, pozwany wniósł o odrzucenie pozwu za okres od dnia 29 czerwca 2016 r. do dnia 26 lipca 2016 r., gdyż postępowanie w tej sprawie jest aktualnie w toku i toczy się pod sygn. akt (...)

Wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2017 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu

I. w sprawie o dawnej sygn. akt XII C 1466/16:

- 1. powództwo oddalił;**
- 2. kosztami sądowymi, od obowiązku uiszczenia których powód został zwolniony obciążył Skarb Państwa;**
- 3. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;**

II. w sprawie o sygn. akt XII C 1270/16:

- 1. odrzucił pozew w zakresie żądania zadośćuczynienia za okres od 29 czerwca 2016 r. do 25 lipca 2016 r.;**
- 2. w pozostałym zakresie powództwo oddalił;**
- 3. kosztami sądowymi od obowiązku uiszczenia których powód został zwolniony obciążył Skarb Państwa;**
- 4. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i wnioski.

Powód od 8 marca 2011 r. wielokrotnie przebywał w A. (...) w P., w tym od dnia 9 maja 2014 r. do dnia 21 maja 2014 r., od 29 sierpnia 2014 r. do dnia 22 września 2014 r. od 29 czerwca 2016 r. do dnia 26 września 2016 r. w celi mieszkalnej numer (...) oddziału (...)

Powód jest zaliczony do kategorii osadzonych tzw. niebezpiecznych i w związku z tym wymaga osadzenia w zakładzie karnym typu zamkniętego w wyznaczonym oddziale lub celi. Powód w podanych wyżej okresach przebywał w celi nr 7, która jest celą jednoosobową, całą dobę monitorowaną. W celi są dwie kamery, nie ma wydzielonego fizycznie kącika sanitarnego, a jego monitorowanie odbywa się w ten sposób, że czarnym paskiem są zasłonięte części intymne. Obraz z kamery jest obserwowany przez obserwatora z oddziału (...) oraz na stanowisku zmiany. Nadto, obraz jest zapisywany i przechowywany przez około 14 dni. Po tym czasie jest automatycznie zapisywany nowy obraz, chyba, że dyrektor podejmie decyzję o utrwaleniu monitoringu ze względu na jakieś szczególne zdarzenie. W przypadku powoda monitoring nie był utrwalany.

Oddział (...)A. (...) w P. jest oddziałem przeznaczonym dla osadzonych stwarzających poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu. Cella, w której przebywał powód była sprawdzana codziennie jeden raz pod kątem ujawnienia przedmiotów niedozwolonych lub niebezpiecznych, co odbywa się pod nieobecność osadzonego. Ponadto, każdorazowo przed wyjściem z celi powód był poddawany kontroli osobistej, która polega na zdjęciu przez niego wszystkich rzeczy, ich sprawdzeniu oraz sprawdzeniu całego ciała. Kontrole przeprowadzają dwie osoby. Takiej samej kontroli powód jest poddawany, gdy wraca do celi. Istnieje również możliwość przeprowadzenia dodatkowej kontroli, w sytuacji gdy jest jakieś podejrzenie wobec skazanego albo, gdy kierownik chce skontrolować czy funkcjonariusze przeprowadzili prawidłowo kontrole czy też zlecone to zostanie przez dyrektora.

Cele mieszkalne, w tym celi numer (...), w której przebywa powód są wyposażone w odpowiedni sprzęt. Mycie okien odbywa się w razie zajścia takiej potrzeby, nie ma żadnego odrębnego harmonogramu, który regulowałby te kwestie. Czynności związane z myciem okien wykonują osadzeni pod nadzorem funkcjonariusza Działu Kwatermistrzowskiego. Osadzony nie ma możliwości otwarcia okna samodzielnie, może je otworzyć funkcjonariusz automatycznie. Od środka celi okno jest zabezpieczone siatką z zabezpieczeniami elektrycznymi, której nie można otworzyć. Za siatką jest przestrzeń ok. 10 cm, następnie znajduje się stolarka okienna, a za nią jest kolejna kratka i przesłona okienna. W ciągu dnia w celi jest włączone sztuczne światło. Materace i poduszki nie są stałym wyposażeniem celi. Po opuszczeniu celi przez osadzonego, materac trafia do magazynu w celi dezynfekcji i dezynsekcji, a następnie gdy nadaje się do dalszego użycia przydzielany jest kolejnemu osadzonemu. Dezynsekcją zajmuje się firma zewnętrzna. Dezynfekcja jest powierzchniowa i polega na spryskaniu powierzchni zewnętrznych materaca. Czynności związane z dezynfekcją i dezynsekcją są wykonywane zgodnie z procedurą ustaloną w jednostce. Każdy osadzony może się zwrócić z prośbą o częstszą wymianę materacy. Materac co do zasady jest przydatny do użycia przez okres 48 miesięcy. Po tym okresie, jest on poddawany przeglądowi i jeżeli nadaje się do dalszego użytku to jest nadal używany, a jeżeli się nadaje to jest wycofywany. W przypadku materacy zabrudzonych (np. kałem, moczem bądź w inny sposób) są one wycofywane i poddawane wybrakowaniu, natomiast osadzony otrzymuje kolejny komplet. Nie ma przy tym możliwości, aby zabrudzony materac otrzymał inny skazany. Podobnie sytuacja wygląda jeśli chodzi o poduszki. Bieżące sprzątnięcie celi należy natomiast do osadzonych, którzy na ten cel otrzymują do 5 każdego miesiąca środki czystości oraz higieny.

Cele mieszkalne są okresowo i doraźnie kontrolowane przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego, a terminy kontroli ustala Nadzór Sanitarny. Ponadto, co miesiąc odbywają się wizytacje celi mieszkalnych przeprowadzane przez pracowników aresztu śledczego. W trakcie tych wizytacji osadzeni mają możliwość złożenia skarg i wniosków.

Pismem z dnia 30 czerwca 2016 r. powód złożył do Centralnego Zarządu Służby Więziennej skargę, w której wskazał, że został osadzony w celi, gdzie od wielu lat nie było sprzątnięte, unosi się zapach tytoniu, a materac, na którym śpi jest w złym stanie. Skarga została przekazana D. (...) w P., celem załatwienia zgodnie z właściwością.

Na skutek skargi powoda wszczęto postępowanie wyjaśniające i pismem z dnia 1 sierpnia 2016 r. D. (...) w P. wyjaśnił powodowi, że wszystkie materace użytkowane przez osadzonych zdawane są do magazynu i podlegają dezynsekcji

zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz podlegają sprawdzeniu pod względem stanu technicznego oraz możliwości dalszego użytkowania. Nadto, wskazał że każdy osadzony ma obowiązek utrzymywać czystość i porządek w celi mieszkalnej oraz w szafkach i innych urządzeniach znajdujących się w celi.

W lipcu 2017 r. powód złożył do prokuratury zawiadomienie o możliwości popełnienia przez funkcjonariuszy służby więziennej przestępstwa, polegającego na przekroczeniu przez nich uprawnień podczas przeprowadzanych u powoda kontroli osobistej. Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2016 r. Prokuratura (...) w P. umorzyła śledztwo w tej sprawie. Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 8 czerwca 2017 r.

Przed Sądem Okręgowym w Poznaniu pod sygn. (...) toczy się postępowanie z powództwa L. O. przeciwko Skarbowi Państwa A. (...) w P., związane z przeprowadzeniem kontroli osobistych w okresie od 29 czerwca 2016 r. do 25 lipca 2016 r.

W ocenie Sądu Okręgowego w świetle dokonanych ustaleń faktycznych oba powództwa nie zasługiwały na uwzględnienie.

Powód domagał się od pozwanego zasądzenia łącznie kwoty 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia z tytułu naruszenia jego dóbr osobistych poprzez wielokrotne przeprowadzanie kontroli jego osoby oraz poprzez osadzenie go w brudnej celi, gdzie przez szyby z trudem przechodziło światło dzienne, między oknem, a kratą oraz między kratą wewnętrzną, a kaloryferem było kilka centymetrów brudu i kurzu, natomiast materace były przegniłe i spleśniałe.

Odpowiedzialność pozwanego wynika z art. 417 § 1 k.c., zgodnie z którym za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Odpowiedzialność deliktowa Skarbu Państwa, oparta na art. 417 k.c. powstaje wówczas, gdy spełnione są łącznie jej trzy ustawowe przesłanki, tj. bezprawność działania lub zaniechania sprawcy, szkoda oraz normalny związek przyczynowy między bezprawnym zachowaniem sprawcy a szkodą. Kolejność badania przez sąd powyższych przesłanek nie może być dowolna. W pierwszej kolejności konieczne jest ustalenie działania (zaniechania), z którego, jak twierdzi poszkodowany, wynikła szkoda oraz dokonanie oceny jego bezprawności, następnie ustalenie czy wystąpiła szkoda i jakiego rodzaju i dopiero po stwierdzeniu, że obie te przesłanki zachodzą, możliwe jest zbadanie istnienia między nimi normalnego związku przyczynowego.

Rozważając kwestię odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa przewidzianej w art. 417 k.c. należy brać pod uwagę konstytucyjny model tej odpowiedzialności przewidziany w art. 77 Konstytucji, który łączy obowiązek naprawienia szkody jedynie z działaniem obiektywnie niezgodnym z prawem, eliminując znaczenie czynnika subiektywnego w postaci winy sprawcy szkody. Zgodnie z kolei z art. 361 § 1 k.p.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§ 2 art. 361 k.p.c.). Zauważyć także należy, że przez szkodę w rozumieniu art. 417 k.c. przepisu należy rozumieć także szkodę niemajątkową, a więc również krzywdę, o której mowa w art. 448 k.c., co w konsekwencji prowadzi do wniosku, że jeżeli źródłem odpowiedzialności jest szkoda pozostająca w normalnym związku przyczynowym z wykonywaniem władzy publicznej, to jest ona oparta na przesłance bezprawności. Utrzymanie jako przesłanki tej odpowiedzialności także czynnika subiektywnego w postaci winy naruszałoby konstytucyjnie ukształtowaną zasadę odpowiedzialności państwa za działania w sferze imperium (por. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2011 r. III CZP 25/11).

Podstawą prawną żądania zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych jest art. 23 k.c. i 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c.

Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa,

artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne.

W razie dokonanego naruszenia powód może żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Możliwość taką ustawodawca przewidział w art. 448 k.c. Przepis art. 24 k.c. statuuje domniemanie bezprawności działania naruszającego czyjeś dobro osobiste. Domniemanie bezprawności, które ustanowił ustawodawca w art. 24 k.c. zwalnia jedynie stronę domagającą się ochrony dobra osobistego od wykazania, że działanie naruszające cudze dobro osobiste było bezprawne. Nie zwalnia natomiast takiej osoby od wykazania, że do naruszenia jej dobra osobistego doszło na skutek działania czy też zaniechania sprawcy.

Polskie prawo nie przewiduje zamkniętego katalogu dóbr chronionych prawnie. Tym niemniej, aby dochodzić zadośćuczynienia za ich naruszenie, nie wystarczy samo wskazanie zdarzenia, które spowodowało to naruszenie, ale także powód musi wskazać jakie konkretnie dobra osobiste zostały naruszone. Przy wyjaśnianiu istoty dóbr osobistych i związanych z nimi praw osobistych dominujący jest pogląd wskazujący, że przy ocenie czy doszło do naruszenia dóbr osobistych decydujące znaczenie ma nie tyle subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, ile to, jaką reakcję wywołuje w społeczeństwie to naruszenie. Podkreśla się przy tym, że przy ocenie, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, którego ochrony domaga się osoba zgłaszająca żądanie należy brać pod uwagę całokształt okoliczności (tak Komentarz do Kodeksu Cywilnego. Księga pierwsza. Część Ogólna Stanisław Dmowski, Stanisław Rudnicki, uwagi do art. 23 k.c. Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2007). Powód stwierdził, że zachowanie pozwanego wobec niego doprowadziło do naruszenia jego dobra osobistego w postaci godności.

Powód wywodził swoje roszczenie z bezprawnego, w jego ocenie, działania pozwanego polegającego na przeprowadzaniu kontroli jego osoby bez powodu, w sposób dla niego upokarzający oraz na umieszczeniu go w brudnej celi.

Zgodnie z art. 88b § 1 pkt 5 k.k.w. w zakładzie karnym typu zamkniętego skazanych stwarzający poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu poddaje się kontroli osobistej przy każdorazowym wyjściu i powrocie do celi. W świetle natomiast art. 116 § 3 k.k.w. kontrola osobista polega na oględzinach ciała oraz sprawdzeniu odzieży, bielizny i obuwia, a także przedmiotów posiadanych przez skazanego. Oględziny ciała oraz sprawdzenie odzieży i obuwia przeprowadza się w pomieszczeniu, podczas nieobecności osób postronnych oraz osób odmiennej płci i dokonywane są za pośrednictwem osoby tej samej płci.

Wobec powyższego, działania pozwanego polegające na kilkukrotnych w ciągu jednego dnia kontrolach osobistych powoda było zgodne z prawem, co więcej stanowiły realizację ustawowych obowiązków, spoczywających na pracownikach jednostki penitencjarnej. Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika również, że wszystkie czynności w ramach przeprowadzanych kontroli były wykonywane zgodnie z zasadami określonymi w cytowanym powyżej art. 116 § 3 k.k.w., w sposób nie urągający godności powoda.

Zatem powód nie wykazał jakoby pozwany podejmował wobec niego działania mające na celu upokorzenie czy poniżenie jego osoby lub posiadające znamiona nieludzkiego traktowania. Tym samym nie jest możliwe przypisanie pozwanemu bezprawności działania w powyższej kwestii. Skoro zatem działania pozwanego nie były bezprawne, wykluczone jest powstanie z tego tytułu jakiegokolwiek krzywdy po stronie powoda. Powód nie wykazał tym samym, aby jakiegokolwiek z jego dóbr osobistych doznało uszczerbku.

Ponadto żądanie powoda zasądzenia zadośćuczynienia za okres od 8 marca 2011 r. do 4 stycznia 2014r. nie mogłoby zostać uwzględnione także z powodu skutecznie podniesienia zarzutu przedawnienia przez pozwanego w piśmie z dnia

28 lutego 2017 r. Zgodnie bowiem z treścią art. 442¹ § 1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

Co do żądania powoda zasądzenia zadośćuczynienia za okres od 29 czerwca 2016 r. do 25 lipca 2016 r., Sąd był obowiązany odrzucić pozew w oparciu o treść art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. z uwagi na to, że o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku. W sprawie o sygn. akt XII C 1380/16 toczącej się w tutejszym Wydziale z powództwa powoda przeciwko pozwanemu powód wystąpił o to samo, tj. o zapłatę zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych poprzez przeprowadzanie kilku lub kilkunastu na dobę przeszukań ciała i ubrania powoda, mimo przebywania w celi monitorowanej. Pozew w sprawie o sygn. akt (...)wpłynął w lipcu 2016 r., a więc przed rozszerzeniem powództwa w sprawie na rozprawie w dniu 5 stycznia 2017 r.

Jeśli natomiast chodzi o kwestie warunków panujących w celi, to z dokonanych ustaleń stanu faktycznego wynika, że cela mieszkalna numer (...), w której przebywał powód była wyposażona w odpowiedni sprzęt zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych. Z kolei mycie okien odbywa się w razie zajścia takiej potrzeby, np. na wniosek osadzonego, a czynności te wykonują osadzeni pod nadzorem funkcjonariusza Działu Kwatermistrzowskiego. Osadzony nie ma możliwości otwarcia okna samodzielnie, może je otworzyć jedynie funkcjonariusz. Od środka celi okno jest zabezpieczone siatką z zabezpieczeniami elektrycznymi, której nie można otworzyć. Jeśli zaś chodzi o materace to podlegają one dezynfekcji i dezynsekcji, którą zajmuje się firma zewnętrzna. Dezynfekcja jest powierzchowna i polega na spryskaniu powierzchni zewnętrznych materaca. Czynności związane z dezynfekcją i dezynsekcją są wykonywane zgodnie z procedurą ustaloną w jednostce. Każdy osadzony może się zwrócić z prośbą o częstszą wymianę materacy. Materac co do zasady jest przydatny do użycia przez okres 48 miesięcy. Po tym okresie jest poddawany przeglądowi i jeżeli nadaje się do dalszego użytku to jest nadal używany, a jeżeli się nadaje to jest wycofywany. W przypadku materacy zabrudzonych są one wycofywane i poddawane wybrakowaniu, natomiast osadzony otrzymuje kolejny komplet. Nie ma przy tym możliwości, aby zabrudzony materac otrzymał inny skazany. Podobnie sytuacja wygląda jeśli chodzi o poduszki. Natomiast bieżące sprzątanie celi należy do osadzonych, którzy na ten cel otrzymują do 5 każdego miesiąca środki czystości oraz higieny. Ponadto, cele mieszkalne są okresowo i doraźnie kontrolowane przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego, a terminy kontroli ustala Nadzór Sanitarny. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie potwierdziło zatem zarzutów powoda odnośnie złych warunków panujących w celi mieszkalnej numer (...). W szczególności zeznania przesłuchanych w sprawie świadków uznane za wiarygodne przeczyły okolicznościom opisanym przez powoda w pozwie. Ponadto stanowisku powoda co do stanu poduszki i materaca, które otrzymał po umieszczeniu go w celi (...) na oddziale (...)przeczy również treść jego pisma z 30 czerwca 2016 r. W piśmie tym, sporządzonym następnego dnia po umieszczeniu go w celi nr 7 powód zarzucał bowiem jedynie fakt przesiąknięcia materaca dymem papierosowym.

Nawet, gdyby uznać, że w celi powoda było brudne okno i parapet, to okoliczność ta nie mogła doprowadzić do naruszenia jego dóbr osobistych, zwłaszcza że powód dochodził zadośćuczynienia jedynie za okres od 29 czerwca 2016 r. do 26 września 2016r.

Wobec powyższego, z uwagi na brak wykazania bezprawności działania pozwanego oraz brak naruszenia poprzez działania pozwanego jakiegokolwiek dobra osobistego powoda, niezasadne okazało się żądanie zasądzenia zadośćuczynienia.

Tym samym, Sąd oddalił powództwo zarówno w sprawie (...) jak i w sprawie XII C 1270/16.

O kosztach procesu Sąd orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c. Sąd kosztami sądowymi, od których uiszczenia powód został zwolniony obciążył Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wniósł powód, zaskarżył go w całości i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Ustalenia faktyczne sądu I instancji nie budzą wątpliwości i stąd Sąd Apelacyjny przyjmuje je za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

Zostały one poczynione w oparciu o wszechstronne rozważenie całego zebranego w sprawie materiału dowodowego, którego ocena, przeprowadzona w pisemnym uzasadnieniu wyroku, jest pełna, zgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Nie doszło zatem do naruszenia uprawnień sądu wynikających z przepisu art. 233 § 1 kpc.

Ustalenia te nie zostały skutecznie wzruszone w apelacji.

Jej wywody sprowadzają się bowiem do prezentowania i powtarzania przez powoda własnej wersji stanu faktycznego, odmiennej od przyjętej przez sąd orzekający.

Skarżący nie próbuje jednak wykazywać, że ocena dowodów, przeprowadzona przez sąd, jest błędna, sprzeczna z zasadami doświadczenia życiowego czy też dotknięta błędami logicznymi.

W rzeczywistości w apelacji znajduje się tylko jedna próba podważenia konkretnego ustalenia faktycznego przez odwołanie do indywidualnie oznaczonego elementu materiału dowodowego.

Mianowicie apelujący podnosi, że, jego zdaniem, sąd I instancji błędnie przyjął, jakoby materace i poduszki podlegały dezynfekcji i dezynsekcji podczas jego pobytu w areszcie w 2016r., skoro z informacji dołączonej do pisma procesowego pozwanego z dnia 20 kwietnia 2017r. wynika, że ostatni raz te czynności wykonane były w dniu 22 września 2014r.

Zarzut taki jest jednak bezpodstawny i świadczy o niedokładnym odczytaniu przez powoda wspomnianej informacji, zawartej w notatce z dnia 10 kwietnia 2017r. (k. 104).

Wynika z niej, że **do dnia 22 września 2014r. operacje dezynfekcji i dezynsekcji materacy i poduszek wykonywane były w Oddziale Zewnętrznym w R., a od tej daty wykonywane są w A. (...) w P..**

Okoliczności te potwierdził także w swoich zeznaniach na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2017r. świadek S. N. – magazynier w areszcie śledczym.

Dowolne są także zarzuty apelacji związane z podważaniem ustaleń sądu I instancji dotyczących stanu technicznego celi, jej czystości itp.

Podkreślić należy, czego apelujący nie kwestionuje, że to do skazanych należy utrzymywanie codziennej czystości w celi (sprzątanie).

Nie znalazły także potwierdzenia w materiale dowodowym twierdzenia skarżącego, jakoby bezpodstawnie, szczególnie w dniu 4 lipca 2016r., dokonywano wobec niego czynności kontroli osobistej, w tym bez związku z opuszczaniem przez niego celi.

Absurdalne w świetle zasad doświadczenia życiowego są twierdzenia powoda, w świetle których służba więzienna miałaby podejmować wobec niego wielokrotnie i bezpodstawnie pracochłonne oraz czasochłonne procedury w związku z tym, że domagał się on wymiany poduszki i materaca.

Natomiast, skoro powód zakwalifikowany został jako osadzony, o jakim mowa w art. 88 § 3 kkw, podlegał on rygorom kontroli osobistej przy każdorazowym opuszczeniu i powrocie do celi (art. 88b pkt. 5 kkw).

W konsekwencji, oddalając roszczenie o zadośćuczynienie z tytułu naruszenia dóbr osobistych powoda, Sąd Okręgowy nie naruszył przepisów prawa materialnego przepisów prawa materialnego, w szczególności art. 23 kc, art. 24 kc oraz art. 448 kc.

Nie doszło bowiem do bezprawnego naruszenia przez funkcjonariuszy pozwanego dóbr osobistych powoda, w szczególności prawa do godnego odbywania kary pozbawienia wolności.

Podzielić należy przy tym pogląd Sądu Okręgowego, zgodnie z którym nie każde okresowe obniżenie standardów cel, dotyczących np. czystości szyb okiennych, oznacza automatyczne naruszenie dobra osobistego osadzonego.

Z tych przyczyn na podstawie art. 385 kpc oraz powołanych wyżej przepisów prawa materialnego Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Z uwagi na trudną sytuację materialną skarżącego, który nie ma dochodów, majątku oraz obciążony jest różnymi zobowiązaniami zaistniały przesłanki do nieobciążania go obowiązkiem zwrotu przeciwnikowi kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym

Dlatego na podstawie przepisów art. 102 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc orzeczono jak w punkcie 2 wyroku.

Jerzy Geisler Bogdan Wysocki Mariola Głowacka

--	--	--